

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра словацької філології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля **Юрій БІДЗІЛЯ**
«30» червня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВК 14. ЮРИДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ СУЧАСНОЇ ЧЕСЬКОЇ МОВИ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035. Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація)	035.038. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-чеська
Освітня програма	Чеська мова та література
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	чеська, українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Юридична термінологія сучасної чеської мови» для здобувачів вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035. Філологія предметної спеціальності (спеціалізації) 035.038. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-чеська освітньої програми «Чеська мова та література».

Розробники: Петріца Н.М., доцент, кандидат філологічних наук, доцент кафедри словацької філології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *словацької філології*

протокол № 8 від 27 червня 2025 р.

Завідувач кафедри Наталія ПЕТРИЦА

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету

протокол № 9 від 30 червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Галина ШКУРКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	4
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,3 самостійної роботи студента – 4	7
	Лекції:
	30
	Практичні (семінарські):
	30
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:
	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:
	60

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Юридична термінологія сучасної чеської мови**» є ознайомити здобувачів з основною словацькою юридичною термінологією, для того щоб вони могли перекладати зі чеської мови українською та навпаки, змогли працювати з юридичними текстами та термінологією. Під час вивчення курсу здобувачі отримують відомості про основну юридичну термінологію чеської мови.

Завданням (згідно вимог освітньої програми підготовки здобувачів **першого/бакалаврського рівня вищої освіти**) є сформувати у здобувачів уміння застосовувати набуті знання на практиці, науково пояснювати будь-яке мовне явище, давати йому оцінку. Особлива увага звертається на підвищення культури писемного та усного мовлення студентів.

Відповідно до освітньої програми «Чеська мова та література», вивчення дисципліни «**Юридична термінологія сучасної чеської мови**» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних (ЗК) компетентностей спеціальності (ЗК 05, ЗК 06, ЗК 07, ЗК 09, ЗК 11) та фахових (спеціальних) компетентностей (ФК 06, ФК 07, ФК 08):

ЗК05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК09. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК07. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумови вивчення навчальної дисципліни «**Юридична термінологія сучасної чеської мови**» не вказані у структурно-логічній схемі до освітньої програми.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання навчальної дисципліни «**Юридична термінологія сучасної чеської мови**» не вказані у матриці до освітньої програми «**Чеська мова та література**».

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

1. Написання рефератів, виконання перекладу текстів.
2. Презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання практичних завдань; самостійна робота, виступи на практичних заняттях; індивідуальне, групове та фронтальне опитування. Методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний, комп'ютерний і самоконтроль. Контроль самостійної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань на практичних заняттях, під час індивідуальних та групових консультацій тощо.

Форма модульного контролю: письмова модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостій на робота	Модульн а контроль на робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5		20	50	100
5	5	5	5	10				

T1, T2, T3, T4, T5 – теми.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостій на робота	Модульн а контроль на робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10		20	50	100
5	5	5	5	5				

T6, T7, T8, T9, T10 – теми.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	30	5	30
Презентація	1	5	1	5
Реферат	1	5	1	5
Переклад тексту	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

До модульного контрольного оцінювання допускаються всі здобувачі. При визначенні оцінки за модуль враховуються результати модульної контрольної роботи (МКР) та поточного контролю під час практичних занять, самостійної роботи.

МКР складається із завдань для перекладу (1-50).

Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання (50 б.) і результату модульної контрольної роботи (50 б.) Максимальна оцінка – 100 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Відповідно до «Положення про порядок та методик проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який: - всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; - вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; - засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; - засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; - вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який: - повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; - має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує здобувач, який: - в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який: - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; - виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; - ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; - допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який: - володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який: - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; - не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	зараховано
74-81	C	добре	зараховано
64-73	D	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Právní a soudní systém

Tema 1. Úvod do práce s odborným právníckým textem. Co je to právo?

Charakteristika dostupných překladových a výkladových slovníků, orientace ve slovníku podle jeho rozsahu. Terminologické zvláštnosti slovenského právního systému (neekvivalentní lexika). Základní stylistické vlastnosti českého odborného textu a jejich porovnání s ukrajinským odborným textem. Základní sémanticko-logické kategorie právního textu.

Tema 2. Одвѣтві права, термінологіє. Класифікація права за різних тематичних критеріїв

Text a cvičení na porozumění a procvičování klasifikace komplementárních systémů ČR, statutárního a precedenčního, hmotného a procesního práva, charakteristika vnitrostátních odvětví práva: veřejného a soukromého, občanského a trestního, vědecké a tradiční disciplíny práva v České republice a na Ukrajině. Kontrola porozumění textů: řešení odborně-jazykových úkolů.

Tema 3. Terminologie soudního systému

Text a soubor cvičení pro definování, klasifikování a kontrastování soudů v rámci třístupňové soustavy soudnictví a systému soudů v České republice, procesní rozdíly mezi soudy prvního a druhého stupně, jurisdikce soudů, postavení soudců, způsoby jejich ustanovení, rozhodčí, rozhodčí řízení. Kontrola porozumění textů: řešení odborně-jazykových úkolů.

Tema 4. Nejvyšší soud a Ústavní soud.

Text a soubor cvičení pro definování, klasifikování a kontrastování soudů v rámci soudnictví a systému soudů v České republice, procesní rozdíly mezi soudy prvního a druhého stupně, jurisdikce soudů, postavení soudců. Kontrola porozumění textů: řešení odborně-jazykových úkolů.

Tema 5. Prokuratura.

Text a soubor cvičení pro definování, klasifikování prokuratury České republiky. Kontrola porozumění textů: řešení odborně-jazykových úkolů.

Модуль 2

Druhy práva

Tema 6. Terminologie trestního práva

Text a soubor cvičení pro definování, klasifikaci a porovnání jednotlivých úkonů trestního práva a trestního procesu, zásady trestního řízení, trestní zákoník, vazba, kauce, trestný čin, spáchání trestného činu, trestní odpovědnost, přípravné řízení, hlavní líčení, porota, dokazování, rozsudek, druhy trestů, tradiční funkce trestních sankcí. Kontrola porozumění textů: řešení odborně-jazykových úkolů.

Tema 7. Terminologie občanského práva

Text a soubor cvičení pro definování a porovnávání terminologie občanského práva. Uvedení do problematiky občanského práva v kauze. Základní pojmy: subjekty práva, právní způsobilost, způsobilost k právním úkonům, lhůty, termíny. Kontrola porozumění textů: řešení odborně-jazykových úkolů.

Uvedení do problematiky smluvního práva v kauze. Právní úkony, jejich klasifikace. Smlouvy, jejich klasifikace. Uzavírání a plnění smluv. Kontrola porozumění textů: řešení odborně-jazykových úkolů.

Tema 8. Terminologie rodinného a dědického práva

Text a soubor cvičení pro definování a porovnávání terminologie rodinného a dědického práva. Uvedení do problematiky rodinného práva v kauze. Manželství, rozvod. Vztahy mezi rodiči a dětmi, jejich práva a povinnosti. Kontrola porozumění textů: řešení odborně-jazykových úkolů.

Uvedení do problematiky dědického práva v kauze. Dědění ze zákona. Vydědění. Dědění ze závěti. Dědická smlouva. Kontrola porozumění textů: řešení odborně-jazykových úkolů. Funkce odborného jazyka: hodnocení, komentování.

Tema 9. Terminologie obchodního a pracovního práva

Text a soubor cvičení pro definování a porovnávání terminologie obchodního práva. Uvedení do problematiky obchodního práva v kauze. Obchodní zákoník, podnik a podnikání, obchodní společnost, druhy obchodních společností, obchodní rejstřík, smlouvy. Uvedení do problematiky pracovního práva v kauze. Pracovní smlouva, typy pracovních smluv a jejich charakteristika, výpověď, kolektivní smlouvy. Kontrola porozumění textů: řešení odborně-jazykových úkolů. Funkce odborného jazyka: vyjádření závislosti a spojení.

Tema 10. Terminologie mezinárodního práva

Text a soubor cvičení pro definování a porovnávání terminologie mezinárodního práva. Uvedení do problematiky mezinárodního práva. Deklarace zásad mezinárodního práva. Mezinárodní právo veřejné. Mezinárodní právo soukromé. Kontrola porozumění textů: řešení odborně-jazykových úkolů. Funkce odborného jazyka: hodnocení, komentování

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
7-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Úvod do práce s odborným právnickým textem. Co je to právo?	9	2	2			5
Тема 2. Odvětví práva, terminologie. Klasifikace práva podle různých tematických kritérií	9	2	2			5
Тема 3. Terminologie soudního systému	13	4	4			5
Тема 4. Nejvyšší soud a Ústavní soud.	9	2	2			5
Тема 5. Prokuratura	16	2	4			10
Модульна контрольна робота	2	2	-			
Разом за модуль	58	14	14			30
7-й семестр						
Модуль 2						
Тема 6. Terminologie trestního práva	13	4	4			5
Тема 7. Terminologie občanského práva	13	4	4			5
Тема 8. Terminologie rodinného a dědičského práva	9	2	2			5
Тема 9. Terminologie obchodního a pracovního práva	9	2	2			5
Тема 10. Terminologie mezinárodního práva	16	2	4			10
Модульна контрольна робота	2	2	-			
Разом за модуль	62	16	16			30
Разом за семестр	120	30	30			60

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Тема 1. Úvod do práce s odborným právnickým textom. Čo je to právo?	2
2	Тема 2. Odvetví práva, terminológia. Klasifikácia práva podle tematických kritérií	2
3	Тема 3. Terminológia soudního systému	4
4	Тема 4. Nejvyšší soud a Ústavní soud.	2
5	Тема 5. Prokuratura.	4
6	Тема 6. Terminológia trestního práva	4
7	Тема 7. Terminológia občanského práva	4
8	Тема 8. Terminológia rodinného a dedického práva	2
9.	Тема 9. Terminológia obchodního a pracovního práva	2
10.	Тема 10. Terminológia mezinárodního práva	4
	Разом	30

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Stylistické vlastnosti odborného textu.	5
2	Druhy práva.	5
3	Terminológia různých druhů práva.	5
4	Soudnictví.	5
5	Terminologie prokuratury.	10
6	Trestní zákon a terminologie	5
7	Občanský zákoník.	5
8	Zákon o rodině.	5
9	Terminologie cenných papírů	5
10	Právo Európské únie.	10
	Разом	60

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Технічні засоби: проектор.
2. Обладнання: комп'ютер.
3. Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Office; Microsoft Excel; система електронного навчання Moodle; електронна пошта (<http://gmail.com> і ін.) на базі глобальних інформаційно-комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Петрица Н.М. Теорія і практика перекладу: методичні рекомендації до проведення практичних занять (для студентів ОПП «Чеська мова та література» ОС «бакалавр» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.038. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - чеська»). Ужгород: ФОП Олеоленко Л.О., 2023. 40 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/59382>

Допоміжна література

1. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу: монографія / Є. Бабенко, С. Амеліна, Н. Білоус; за заг. ред. С.М. Амеліної. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 470 с.
2. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. 200 с.
3. Andričik M. K poetike umeleckého prekladu. Levoča, 2004.
4. Bednaříková B., Dokulilová K., Kabelka P. Překlad jako kulturní transpozice. 1. Vyd., 2017, 160 s.
5. Hrala, Milan (ed.). Kapitoly z dějin českého překladu. Karolinum, Praha, 2002.
6. Hrdlička, M., Gromová, E., ed. Antologie teorie uměleckého překladu (výběr z prací českých a slovenských autorů). Ostrava: Ostravská univerzita, 2004. 344 s.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Кіндлерова Р. Переклади з української мови чеською мовою з 1991 до 2012 http://www.bookplatform.org/images/activities/423/ukrainianczech_translationsstudy.pdf
2. <https://www.databaze-prekladu.cz/>
3. Vícejazyčný slovník <https://slovník.seznam.cz/> Akademický slovník současné češtiny <https://slovníkcestiny.cz/uvod.php>
4. Ukrajinsko-český slovník neologizmů <http://www.slu.cas.cz/ukrneo/ukrneo.html>
5. Slovník spisovného jazyka českého <https://ssjc.ujc.cas.cz/>